

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 2022

62/2022

Laki

työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 1 §, 2 §:n 9 kohta, 4 a §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 a §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti laissa 743/2020, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 743/2020, uusi 10 ja 11 kohta, lakiin uusi 7 b §, 10 §:ään uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 10 a ja 10 b § seuraavasti:

1 §

Soveltaisala

Tätä lakia sovelletaan työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun työsopimuksen perusteella tehtävään työhön, jota muusta valtiosta lähetetty työntekijä tekee Suomessa työnantajan valtioiden rajat ylittävää palveluntarjontaa koskevan sopimuksen perusteella alihankintana, yritysryhmän sisäisenä siirtona tai vuokratyössä rajoitetun ajan.

Tätä lakia ei sovelleta kauppamerenkulkua harjoittavien yritysten aluksilla työskentelevään henkilökuntaan.

Tätä lakia ei sovelleta tieliikenteen kuljetuksia harjoittavien yritysten seuraaviin alihankintana tehtäviin tieliikenteen kuljetuspalveluihin eikä kuljettajiin, jotka ajavat:

- 1) kahdenvälistä tavaroiden tai matkustajien kuljetusta, jossa sallitaan 4–6 momentin mukaiset lisätoimet;
- 2) Suomen alueen halki kuormaamatta tai purkamatta rahtia ja ottamatta kyytiin tai laskematta kyydistä matkustajia;
- 3) tietynlaisia jäsenvaltioiden välisiä tavaroiden yhdistettyjä kuljetuksia koskevista yhteisistä säännöistä annetussa neuvoston direktiivissä 92/106/ETY määritellyn yhdistetyn kuljetuksen aloittavan tai lopettavan tieosuuden, jos kuljettaja on aloittanut kuljetuksen kuljetusyrityksen sijoittautumisjäsenvaltiossa ja kuljettajan tiekuljetuksen tieosuus muodostaa yhtenäisen kahdenvälisen kuljetuksen.

Edellä 3 momentin 1 kohdan soveltamisalarajausta lisätoimista sovelletaan ainoastaan siihen päivään saakka, josta alkaen älykkäät ajopiirturit, jotka täyttävät tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaisamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 165/2014 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun rajanylitysten ja lisätoimien kirjaamisvaatimuksen, on asennettava ensimmäistä kertaa jäsenvaltiossa rekisteröityihin ajoneuvoihin mainitun asetuksen 8 artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti. Edellä tarkoitettua päivästä alkaen mahdollisuutta 2 §:n 10 ja 11 kohdassa tarkoitettuihin

lisätoimiin sovelletaan ainoastaan kuljettajiin, jotka käyttävät ajoneuvoja, joihin on asennettu älykäs ajopiirturi, josta säädetään mainitun asetuksen 8–10 artiklassa.

Edellä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa kahdenvälisessä henkilökuljetuksessa kuljettajan on kyseisen kuljetuksen aikana mahdollista ottaa matkustajia kerran kyytiin ja jättää matkustajia kerran kyydistä taikka ottaa matkustajia kerran kyytiin tai jättää matkustajia kerran kyydistä toisessa valtiossa, joiden kautta kuljettaja ajaa, edellyttäen ettei kuljettaja tarjoa matkustajaliikennepalveluja läpikulkujäsenvaltion kahden sijaintipaikan välillä. Samaa sovelletaan paluumatkaan.

Edellä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kahdenvälisen tavarankuljetuksen aikana on mahdollista suorittaa lisätoimena yksi kuorman lastaaminen ja purkaminen taikka yksi kuorman lastaaminen tai purkaminen toisessa valtiossa, joiden kautta kuljetus ajetaan, edellyttäen ettei kuljettaja ole lastannut ja purkanut kuormaa samassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa. Jos sijoittautumisjäsenvaltiosta alkavaa kahdenvälistä kuljetusta, jonka aikana ei ole suoritettu edellä tarkoitettuja lisätoimia, seuraa kahdenvälinen kuljetus sijoittautumisjäsenvaltioon, on kuljetuksen aikana mahdollista suorittaa enintään kaksi kuorman lastaamista ja purkamista taikka enintään kaksi kuorman lastaamista tai purkamista edellyttäen, että kuljettaja ei ole kuormanut ja purkanut kuormaa samassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa.

Tätä lakia sovelletaan lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävään Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten väliseen hallinnolliseen yhteistyöhön sekä taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen täytäntöönpanoon, joka perustuu palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanosta sekä hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä annetun asetuksen (EU) N:o 1024/2012 (IMI-asetus) muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2014/67/EU, jäljempänä *täytäntöönpanodirektiivi*.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *pääurakoitsijalla* rakennuttajaan sopimussuhteessa olevaa urakoitsijaa, joka on nimetty pääurakoitsijaksi ja jolle kuuluvat työmaan johtovelvoitteet;

10) *kahdenvälisellä henkilökuljetuksella* kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/2009 tarkoitettua kahdenvälistä kuljetusta kansainvälisessä satunnaisessa tai säännöllisessä henkilöliikenteessä, kun kuljettaja suorittaa jonkin seuraavista toimista:

a) ottaa matkustajia kyytiin Euroopan unionin sijoittautumisjäsenvaltiossa ja jättää heidät kyydistä toisessa valtiossa;

b) ottaa matkustajia kyytiin Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa ja jättää heidät kyydistä sijoittautumisjäsenvaltiossa; tai

c) ottaa matkustajia kyytiin ja jättää heidät kyydistä sijoittautumisjäsenvaltiossa johdantokappaleessa mainitun asetuksen mukaisesti paikallisten retkien tekemiseksi muualla kuin sijoittautumisjäsenvaltiossa.

11) *kahdenvälisellä tavarankuljetuksella* kuljetussopimuksen perusteella tehtävää tavaroiden siirtoa maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1071/2009 tarkoitettua sijoittautumisjäsenvaltiosta toiseen valtioon tai toisesta valtiosta sijoittautumisjäsenvaltioon.

4 a §

Työsuhteen lisäehdot pitkäaikaisessa lähettämisesssä

Lähetetyn työntekijän työsuhteeseen sovelletaan 2 momentissa tarkoitettuja työsuhteen lisäehtoja, kun lähetetyn työntekijän työnteko on kestänyt tosiasiallisesti yhdenjaksoisesti vähintään 12 kuukautta, ellei työnantaja ole esittänyt perusteltua pyyntöä ajan pidentämiseen 7 a §:ssä säädetyn mukaisesti. Työnteon aikarajaa laskettaessa on otettava huomioon työnantajan aikaisemmin lähettämän työntekijän työntekoaika samoissa tehtävissä, jos myöhemmin lähetetty työntekijä on lähetetty tekemään samoja tehtäviä aikaisemman työntekijän sijasta. Työnantajan tulee ilmoittaa lähetettävälle työntekijälle ennen työnteon aloittamista, että tämä korvaa aiemmin samaa työtä samassa paikassa tehneen lähetetyn työntekijän. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta tieliikenteessä alihankintana tehtäviin kuljetuksiin ja niiden kuljettajiin.

7 §

Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä

Lähetettävän yrityksen on ennen työnteon aloittamista tehtävä työsuojeluviranomaiselle ilmoitus työntekijän tai työntekijöiden lähettämisestä Suomeen valtioiden rajat ylittävää palveluntarjontaa koskevan sopimuksen perusteella. Tieliikenteen kuljetuspalveluissa alihankintaan sovelletaan 7 b §:ssä säädettyä.

7 b §

Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä tieliikennettä koskevan alihankintasopimuksen perusteella

Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneen lähetettävän yrityksen on ennen työnteon aloittamista tehtävä hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (IMI-asetus) annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1024/2012 perustetussa tietojenvaihtojärjestelmässä, jäljempänä *IMI-järjestelmä*, ilmoitus työntekijän tai työntekijöiden lähettämisestä Suomeen valtioiden rajat ylittävän tieliikenteen kuljetuspalvelujen tarjontaa koskevan alihankintasopimuksen perusteella.

Ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) liikenteenharjoittajalle myönnetyn yhteisön liikenneluvan numero;
- 2) sen toimivaltaisen liikenteestä vastaavan henkilön tai muun yhteyshenkilön yhteystiedot sijoittautumisjäsenvaltiossa, jonka tehtävänä on vastata viranomaisten kyselyihin sekä vastaanottaa asiakirjoja tai ilmoituksia;
- 3) kuljettajan yksilöintiin tarvittavat henkilötiedot, henkilötunnus, asuinpaikan osoite ja ajokortin numero;
- 4) kuljettajan työsopimuksen alkamispäivä ja sopimukseen sovellettava lainsäädäntö;
- 5) lähettämisen suunniteltu alkamis- ja päättymispäivä;
- 6) tiedot käytettävien moottoriajoneuvojen rekisteritunnuksista;
- 7) tieto siitä, onko palvelu tavaroiden tai matkustajien kuljetusta, kansainvälistä kuljetusta vai kabotaasikuljetusta.

Jos 2 momentissa tarkoitettut tiedot muuttuvat, työn jatkamisen edellytyksenä on, että lähettävä yritys tekee täydennysilmoituksen IMI-järjestelmään välittömästi muutosten tapahtuessa.

8 §

Edustajan asettaminen

Lähetävällä yrityksellä ei tarvitse olla edustajaa, jos yritys lähettää työntekijöitä Suomeen enintään kymmeneksi työpäiväksi. Laskettaessa työntekijöiden lähettämisen kestoa otetaan huomioon kyseinen lähettämisyksikkö sekä sen päättymistä edeltävien neljän kuukauden ajalta kaikki muut jaksot, jolloin saman yrityksen työntekijä on tehnyt Suomessa työtä. Lähetävän yrityksen ei tarvitse asettaa edustajaa tieliikenteen kuljetuspalveluissa alihankinnassa, jos työnantajan tulee tehdä 7 b §:ssä säädetty ilmoitus kuljettajan lähettämisestä.

10 §

Velvollisuus pitää saatavilla tietoja lähetetyistä työntekijöistä Suomessa

Tieliikenteen kuljetuspalvelujen alihankintaan sovelletaan vain 1 momentin 4 kohtaa ja muutoin 10 b §:ssä säädettyä.

10 a §

Tienvarsitarkastuksissa vaadittavat asiakirjat alihankinnassa

Alihankintana suoritettavissa tieliikenteen kuljetuspalveluissa työnantajan tulee huolehtia kuljetusten valvontaa varten kuljetuksen aikana saataville paperilla tai sähköisessä muodossa seuraavat asiakirjat ja tiedot:

- 1) jäljennös 7 b §:ssä tarkoitetusta lähettämislomakkeesta;
- 2) todisteet Suomessa toteutettavasta kuljetuspalvelusta;
- 3) ajopiirturin tiedot.

Kuljettajan tulee esittää 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat ja selvitykset tienvarsitarkastuksessa, jos valvontaviranomainen sitä pyytää.

10 b §

Tietojen antaminen työsuojeluviranomaiselle

Alihankintana suoritettavissa tieliikenteen kuljetuspalveluissa työnantajan tulee antaa kuljetuksen päättymisen jälkeen työsuojeluviranomaisen pyynnöstä seuraavat tiedot:

- 1) työntekijän työaikakirjanpito Suomessa tehdystä työstä;
- 2) todistus palkanmaksusta;
- 3) tiedot työsuhteeseen sovellettavista työehdoista;
- 4) 10 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut tiedot kuljetuspalvelusta;
- 5) ajopiirturin tiedot.

Työnantajan tulee antaa 1 momentissa tarkoitetut tiedot IMI-järjestelmän kautta kahdeksan viikon kuluessa pyynnön esittämisestä.

18 §

Hallinnollinen yhteistyö

Hallinnollisessa yhteistyössä jäsenvaltioiden viranomaisten välinen yhteydenpito tapahtuu sähköisesti IMI-järjestelmän kautta. Yhteydenpito voi myös tapahtua muulla tavalla, jos siitä on toisen jäsenvaltion kanssa erikseen sovittu.

62/2022

35 §

Laiminlyöntimaksu

Lähetävä yritys on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos se on laiminlyönyt velvollisuutensa:

- 1) tehdä 7 tai 7 b §:ssä tarkoitettu ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä;
 - 2) asettaa 8 §:ssä tarkoitettu edustaja;
 - 3) pitää saatavilla 10 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tietoja ja selvityksiä;
 - 4) pitää saatavilla 10 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja asiakirjoja ja tietoja; taikka
 - 5) antaa 10 ja 10 b §:n mukaisesti tietoja työsuojeluviranomaiselle.
- — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2022.

Helsingissä 14.1.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka